

התאמות הנגשה טכנולוגית

חוברת הסבר לביצוע הליך הנגשה פרטנית

מידע להורים – עברית

ההנגשה תבוצע תוך שמירה על כבודו ופרטיותו של התלמיד או ההורה, ותאפשר להם לקבל את השירות בעצמאות, בבטיחות ובאופן שוויוני. כל זאת, כחלק בלתי נפרד מהשירותים והפעילויות הניתנים לכלל ציבור התלמידים וההורים. למעט במקרים חריגים בהם ההפרדה נחוצה למתן השירות או כאשר ההנגשה תפגע באופן מהותי בפעילות החינוכית.

תוכן עניינים

- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות
- תקנות התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה
- קישור - חוזר מנכ"ל 0261 - הנגשה פרטנית לתלמיד הלומד במוסד חינוך ולהורה התלמיד
- הנגשה פרטנית לתלמיד במערכת החינוך
- התאמות הנגשה פיזית
- התאמות הנגשה בתחום הפדגוגי
- התאמות הנגשה בתחום פדגוגי-טכנולוגי
- טיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדית
- הנגשה פרטנית להורה התלמיד
- הגשת הבקשה להנגשה
- רשימת המסמכים הנדרשים לפי המוגבלות
- טיפול בבקשה להתאמות הנגשה פרטנית לתלמיד
- תלמידים הזקוקים להנגשה פיזית
- תלמידים הזקוקים להנגשות פדגוגיות וטכנולוגיות
- תלמידים הזקוקים להנגשה בטיולים ובפעילויות פנים וחוץ מוסדית ולקראת המסע לפולין
- תלמידים הזקוקים לסיוע של חיית שירות (כלב)
- לתשומת ליבכם של ההורים
- טיפול בבקשה להתאמות הנגשה פרטנית להורה
- תרשים - תהליך הטיפול בבקשה להתאמות הנגשה פרטנית לתלמיד

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות והתקנות שהותקנו מכוחו, נועדו להבטיח את זכותו של האדם להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בתחומי החיים השונים וכן לתת מענה הולם לצרכיו. החוק הגדיר אדם עם מוגבלות כ"אדם עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים". חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות כולל תחומים רבים וביניהם גם את תחום החינוך (סימן ז': מוסדות חינוך, מוסדות על-תיכוניים, שירותי חינוך והשכלה נגישות) לתלמיד עם מוגבלות, ולהורה עם מוגבלות יש זכות לקבל התאמות נגישות לשירותי חינוך ולמבנה. הנגשת מערכת החינוך בהתאם לצרכים של תלמיד או הורה עם מוגבלות תאפשר לתלמיד לממש את זכותו לחינוך ולשוויון ותאפשר להורה עם מוגבלות לקחת חלק בחוויות הלימודיות של ילדיו. החוק והתקנות מחייבים את הרשויות והבעלויות על המוסד החינוכי להנגיש את מוסדות החינוך ואת השירות החינוכי הניתן על ידם, לתלמידים עם מוגבלות ולהורים עם מוגבלות, ככל שהמוסד החינוכי לא מותאם עבורם.

תקנות התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה

ביולי 2018 פורסמו תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה. האחריות על יישום החוק והתקנות חלה: על בעל מוסד החינוך (שהינה הרשות המקומית או הבעלות), על הרשות המקומית כגוף שמנהל את הרישום ועל משרד החינוך, לפי העניין. התקנות מחייבות לתת התאמות נגישות העונות על צרכי התלמיד וההורה, וכוללות פירוט אודות סוגי ההנגשה הניתנים במערכת החינוך. ההנגשה במערכת החינוך הנה הנגשה פרטנית עבור התלמיד בהתייחס לצרכיו האישיים ונקבעת לאחר מיפוי מתאים, בתחילת שנת הלימודים או בכל שלב במהלך הלימודים במסגרת החינוכית, והכל בתוך פרק זמן סביר ובהקדם ככל הניתן.

חובת ההנגשה הפרטנית חלה עבור תלמידים עם מוגבלויות (מוגבלות קבועה או זמנית) הלומדים במוסדות החינוך בגילאי גן ילדים ועד כיתה י"ב בחינוך הרגיל או עד גיל 21 בחינוך המיוחד ועבור הורה עם מוגבלות שילדו לומד במוסד חינוכי. בנוסף, מחייבות התקנות את משרד החינוך להנגיש את שירותי החינוך שניתנים על ידו ובכלל זה: מבחני בגרות, מבחנים ארציים וחומרי למידה שזכויות היוצרים עליהן של משרד החינוך.

רשות מקומית או בעלות, שחלה עליה חובת ההנגשה, תהיה אחראית לכך כי התאמות הנגישות יהיו תקינות וזמינות. נדגיש כי בעל מוסד חינוך או אדם אחר לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל בקשה ובשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בשבילו על פי תקנות הנגישות.

חוזר מנכ"ל הנגשה פרטנית

[חוזר מנכ"ל - הנגשה פרטנית לתלמיד הלומד במוסד חינוך ולהורה התלמיד תאריך פרסום: כ"א באלול תש"פ, 10 בספטמבר 2020](#)

הנגשה פרטנית לתלמיד במערכת החינוך

התאמות ההנגשה, הניתנות במסגרת ההנגשה הפרטנית, מיועדות לאפשר לתלמיד השתתפות מלאה בכל פעילות חינוכית. לאפשר לו להתנייד ממקום למקום בתוך המוסד החינוכי, להגיש עבורו פעילויות לימודיות שאינן נגישות, מטרת ההנגשה הינה לתת כלים לתלמיד להתמודד עם הלמידה בשים לב להתאמות הנובעות מהמוגבלות. כמו כן, על הצוות החינוכי המקצועי להתאים את תכנית הלמידה לתלמיד עם המוגבלות, לפי שיקול דעתו, בהתחשב במוגבלות וברמת התפקוד של התלמיד וצרכיו, ומבלי שתהיה פגיעה במהות הנלמדת בתוכנית הלימודים. ההתאמה הפרטנית לתלמיד תקבע בישיבה רב מקצועית, בהשתתפות גורמי המקצוע הרלוונטיים עובדים במשרד החינוך, בה ייבחנו צורכי ההנגשה של התלמיד. המלצת הצוות הרב מקצועי בעניינים הקשורים לאישור התאמות פרטניות טכנולוגיות וכן הנגשת טיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדית, יועברו לבחינה ולאישור ע"י הממונה המקצועי מטעם משרד החינוך.

"ממונה מקצועי" – עובד מקצועי מטעם משרד החינוך שמונה ע"י שר החינוך לצורך יישום תקנות הנגישות.

תחומי ההנגשה:

- **התאמות הנגשה פיזיות:** תלמידים עם מוגבלות, לדוגמה: מוגבלות בתחום הפיזי, מוגבלות בשמיעה ומוגבלות בראייה, הלומדים במוסדות חינוך, שהמבנה והריהוט אינם מותאמים לצורכיהם, זכאים להתאמות שיבוצעו באחריות הבעלות על המוסד החינוכי ובאמצעותה או על ידי הבעלים על המבנה, לפי חלוקת האחריות שקבועה בחוק השוויון. אם הבעלות מבקשת לקבל השתתפות ממשרד החינוך, עליה לפנות לשם כך למשרד ולפעול בהתאם לנהלים.
- **התאמות הנגשה בתחום הפדגוגי:** תלמידים עם מוגבלות שקיבלו זכאות לשירותי חינוך מיוחדים הזקוקים להתאמות בדרכי ההוראה, בלמידה, בחומרי הלמידה ובדרכי ההיבחנות, תיבחן זכאותם להתאמות על ידי הצוות החינוכי והטיפול של בית הספר, שכן אישור התאמות אלו והענקתן הם באחריות הבעלות על המוסד החינוכי או משרד החינוך, בהתאם לעניין. לגבי התאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות לתלמידים שאינם זכאים לשירותי חינוך מיוחדים: על בית הספר לפעול לפי נהלי אגף לקויות למידה בשפ"י במשרד החינוך, ובכלל זה מסמך "התאמות על רצף הלמידה וההבחנות לתלמידים עם ליקוי למידה והפרעות קשב וריכוז". עבור תלמידים עם זכאות לשירותי חינוך מיוחדים: יש לפעול על פי המדריך האינטרנטי "תל"ם בחינוך מיוחד" והחוברת "הקמת בסיס הדיווח בחטיבה העליונה".
- **התאמות הנגשה בתחום פדגוגי-טכנולוגי:** תלמידים עם מוגבלות הזקוקים להתאמות טכנולוגיה מסייעת, לצורך כתיבה, קריאה או תקשורת תומכת חליפית (תת"ח), תיבחן זכאותם לעזרים על ידי הגורמים המקצועיים הרלוונטיים בהתאם למוגבלות (מומחי התחום מהמתי"א, מומחי התחום מהמתי"א המתמחה ללקויי ראייה ועיוורים, מומחה תחום במרכז הטיפולי-חינוכי המחוזי לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים) יחד עם הצוות החינוכי והטיפול בבית הספר. אם הבעלות מבקשת לקבל השתתפות ממשרד החינוך, עליה לפנות לשם כך למשרד ולפעול בהתאם לנהלים. לא ניתן לבקש הנגשה טכנולוגית עבור תחומים של קידום מיומנויות לימודיות כגון מיומנויות שפה, מיומנויות קוגניטיביות, תכנים לימודיים ועוד. זאת משום שההנגשה אינה עבור טיוב ההוראה בכיתה, תרגול החומר הלימודי והפיכת ההוראה למגוונת ומעניינת יותר אלא המטרה המרכזית הנה הקצאת כלים טכנולוגיים שיסייעו לתלמיד בהתמודדות יעילה עם המוגבלות כדי שיוכל לעמוד בדרישות האקדמיות באופן שווה לחבריו בכיתה וכדי לאפשר לתלמיד עצמאות במשימות הלימודיות.
- **טיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדית:** על הבעלות של המוסד החינוכי להבטיח שפעילויות חינוכיות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי, כגון פעילות מסוג טיולים, סל תרבות, סיורים, פעילות ספורט ופעילות אתגרית, משלחות לחו"ל ומסעות לפולין, תהיינה נגישות לפי החוק והתקנות בהתאם לצורכי התלמידים. בעת תכנון הפעילות, תינתן עדיפות לפעילות כללית נגישה, אולם במקרים מיוחדים ניתן לקיים פעילות נפרדת עבור התלמיד עם המוגבלות ובלבד שהובטח קיומה של חלופה נגישה, הולמת ומכבדת הפתוחה לכל התלמידים, בהשתתפות תלמידים עם מוגבלות ותלמידים ללא מוגבלות. ככל שהבעלות על המוסד החינוכי מבקשת לקבל ממשרד החינוך השתתפות במימון ההנגשה הפרטנית, קביעת ההתאמות תהיה על בסיס שיקול הדעת המקצועי של מומחי התחום במשרד החינוך ובהתאם למדיניות המשרד בנושא.

הנגשה פרטנית להורה התלמיד

הורה עם מוגבלות, הזקוק להתאמות נגישות לצורך השתתפות בפעילויות הקשורות לילדיו במוסד החינוכי, זכאי להנגשת דרכי הגישה בבית הספר והפעילויות במוסד החינוכי כגון: אספות הורים, טקסים ועוד, בכפוף לתקנות ולנהלים.

הגשת הבקשה להנגשה:

בעת רישום ילדכם למוסד חינוכי, או בעת התעוררות הצורך בהתאמה במהלך הלימודים, יש למלא את טופס הבקשה (טופס 1) בצירוף מסמכים המעידים על אופי המוגבלות של התלמיד או ההורה בהקשר לתפקודו במוסד החינוכי. באחריות ההורים להגיש את טופס הבקשה (טופס 1) והאישורים למחלקת החינוך ברשות המקומית בה לומד או ילמד התלמיד (ככל שמדובר במוסד חינוך רשמי) או לבעלות על המוסד החינוכי (במוסד חינוך מוכר שאינו רשמי או במעמד פטור) בעת רישום התלמיד למוסד החינוכי. תלמיד שכבר לומד במערכת החינוך רשאי להגיש בקשה בכל עת. המסמכים המומלצים שיש לצרף לבקשה הם כמפורט בטבלה:

טבלה: פירוט סוגי המוגבלות והמסמכים הנדרשים להנגשה פרטנית:

- מוגבלות בשמיעה: בדיקת שמיעה והמלצה של המרכז הטיפולי-חינוכי מחוזי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים.
- מוגבלות בראייה: בדיקת ראייה והמלצה של מומחי תחום ראייה מהמתי"א המתמחה בליקוי ראייה ועיוורים במחוז.
- לקויות למידה: עדויות התומכות בלקות למידה: אבחון פסיכו-דידקטי או דידקטי המעיד על לקות הלמידה בהתאמה להתאמה המבוקשת. מסמכים נוספים על פי החוזר העדכני של האגף ללקויות למידה.
- מוגבלות שכלית התפתחותית: דו"ח ועדת האבחון של משרד הרווחה על פי חוק. גורם מקצועי נוסף שאבחנתו קבילה בהלימה ללקויות הנוספות.
- מוגבלות פיזית ומחלות מיוחדות: חוות דעת של רופא ילדים העובד במכון להתפתחות הילד עם ניסיון עבודה של שלוש שנים לפחות או רופא מומחה בנירולוגיה של הילד או רופא מומחה בהתפתחות הילד או אורטופד מומחה בילדים ונוער. על המסמך להיות עדכני לשנתיים האחרונות.
- הפרעות נפשיות, הפרעות התנהגותיות, הפרעות רגשיות: חוות דעת פסיכולוג חינוכי או פסיכולוג התפתחותי או פסיכולוג קליני או מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער.
- אוטיזם-ASD: חוות דעת של פסיכיאטר של ילדים ונוער או רופא ילדים במכון להתפתחות הילד או מומחה בנירולוגיה ובהתפתחות הילד.
- מוגבלות זמנית: חוות דעת של רופא מומחה בתחום המוגבלות. על המסמך להיות עדכני לשנה האחרונה.
- מעוכבי התפתחות ומעוכבי שפה: רופא מומחה בנירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד או פסיכולוג חינוכי או התפתחותי או קלינאי תקשורת במכון להתפתחות הילד. על המסמך להיות עדכני לשנה האחרונה.

חשוב לציין כי במקרה של תלמיד עם מוגבלות הזקוק להתאמה פיזית של מוסד החינוך, הוריו זכאים לרשום את ילדם ברישום מוקדם, לפני המועד הפורמלי לפתיחת רישום ילדים לגנים ולבתי ספר ברשות המקומית, עד 15 חודשים לפני המועד לפתיחת שנת הלימודים. זאת על מנת שהרשות או הבעלות תוכל להיערך בהתאם כדי לבצע את ההנגשה עד לקליטת התלמיד במוסד החינוכי בהתאם לחוזר המנכ"ל.

באחריות ההורים להגיש בקשה חדשה ועדכנית במעברים בין מוסדות חינוך, כגון מגן לגן, מגן לבית הספר, מבית הספר היסודי לחטיבת הביניים, מחטיבת הביניים לחטיבה העליונה, ובמקרים של שינוי מקום מגורים או עקב שינוי במצב הרפואי של התלמיד. גם במקרים כאלה ניתן להגיש לרשות המקומית בקשה לרישום מוקדם.

אם במעבר בין שלבי חינוך יש לתלמיד עם מוגבלות אפשרות רישום יחידה, תבצע הרשות המקומית את ההנגשה הפיזית של שלב החינוך הבא מבעוד מועד ובלי להמתין למועד הרישום לשלב החינוך הבא, זאת בכפוף לאישור מראש של מינהל הפיתוח במשרד החינוך.

טיפול בבקשה להתאמות הנגשה פרטנית לתלמיד

1. תלמידים הזקוקים להנגשה פיזית:

הרשות המקומית או הבעלות תזמן צוות מקצועי לצורכי סיור במסגרת החינוכית בה לומד או ילמד התלמיד בהשתתפות מורשה נגישות של הבעלות לצורך קביעת ההתאמות הנדרשות.

הרשות המקומית או הבעלות תגבש את המלצותיה לבקשה להנגשה פיזית הדורשת היתר בנייה - בתוך 60 ימים. לעניין התאמות אחרות- יש לגבש המלצה בתוך 30 ימים, ואם נדרש כבש (רמפה), בתוך 14 ימים.

אם אין צורך בהיתר בנייה: על בעל מוסד החינוך להתחיל בביצוע התאמות הנגישות, או לרכוש את העזרים הדרושים לתלמיד, לפי החלטת הממונה, בסמוך לאחר שנודע לו עליה, ולסיים את הביצוע לפי לוח זמנים שנכלל בתכנית, וטרם יום תחילת שנת הלימודים.

כאשר הבקשה מחייבת היתר בנייה: ייקבע לוח זמנים של 10 חודשים לכל היותר, אם יש כבר היתר בנייה או אם התאמת הנגישות תבוצע בבניין המרכזי. אם אין היתר בנייה, או אם יש צורך בהוצאת היתר בנייה חדש: יקבע לוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר. הממונה רשאי לקצר לפי שיקול דעתו או להאריך, בנסיבות מיוחדות, את לוח הזמנים עד חצי שנה. והכול למעט עיכוב הנובע מנסיבות שאינן בשליטת בעל מוסד החינוך ובעל מוסד החינוך דיווח עליהם לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. ערר - על החלטת משרד החינוך בנוגע להשתתפות או אי השתתפות בתקצוב בינוי, ניתן להגיש ערר למנכ"ל משרד החינוך.

2. תלמידים הזקוקים להנגשות פדגוגיות וטכנולוגיות:

מנהל בית הספר יזמן דיון בישיבה רב מקצועית בהשתתפות מומחי תחום (בהתאם למוגבלות) לצורך מיפוי וקביעה של כלל ההתאמות הנדרשות לתלמיד. על המוסד החינוכי למפות ולגבש את ההתאמות הנדרשות לתלמיד בתוך 30 ימים מיום הגעת הבקשה לרשות המקומית או בעלות. המלצת הצוות תתבסס על היכרות מעמיקה עם התלמיד. כאשר לא קיימת היכרות מספקת עם התלמיד והצוות הרב-מקצועי לא יכול להגיע להחלטה בנוגע לכלל המענים הרלוונטיים הנדרשים לתלמיד, יקבל הצוות החלטה חלקית בהתאם למידע הידוע לו ויקבע ישיבה נוספת בתוך חודש ימים לשם העמקת ההיכרות עם צורכי התלמיד. המלצות הצוות הרב מקצועי יועברו ע"י מנהל בית הספר לאישור הממונה המקצועי. הממונה יעביר את החלטתו לרשות המקומית או בעלות לצורך ביצוען. הרשות המקומית או הבעלות תיידע את ההורים על ההתאמות שאושרו. כאשר ההתאמות הטכנולוגיות נרכשו בהשתתפות משרד החינוך, יעביר מנהל המסגרת, מיד עם הגעתן של ההתאמות למסגרת החינוכית, את טופס אישור הורים (טופס 4) לחתימת ההורים. הסכמת וחתימת ההורים היא תנאי למסירת ההתאמות לתלמיד.

3. תלמידים הזקוקים להנגשה בטיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדית ולקראת המסע לפולין:

מנהל בית הספר יזמן דיון לצורך מיפוי ההתאמות הנדרשות לתלמיד בהתאם לתכנית הטיולים והפעילויות פנים וחוץ מוסדית המתוכננות, ההמלצות יוצגו בפני ההורים והתלמיד לאישורם. להלן ההתאמות האפשריות לטיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדית אשר משרד החינוך משתתף בתקצובן:

- הצוות החינוכי יתכנן ויגבש מבעוד מועד את תוכנית הטיולים והפעילויות הפנים והחוץ מוסדית השנתית (גם בהתבסס על הנחיות חוזר מנכ"ל טיולים ופעילויות-בית-ספריות במערכת החינוך – היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים – הוראת קבע 208)
  - צוות בית הספר יקיים מיפוי של כלל התלמידים עם המוגבלות על פי שכבות הגיל.
  - באחריות בית הספר להיערך להשתתפותם של תלמידים עם מוגבלות זמנית או קבועה בכלל הטיולים והפעילויות החוץ מוסדית.
  - ועדה רב-מקצועית תגבש את התוכנית, תוך התייחסות לצרכיו של כל אחד מהתלמידים עם המוגבלות ותוך התייחסות לסוג ההנגשה המבוקשת. באחריות הוועדה להחתים ולאשר את סוג ההנגשה מול מומחה תחום במת"א כנדרש.
  - בכל שנה, יציג הצוות החינוכי בפני ההורים את טופס תכנון ההנגשות וחוות הדעת המקצועיות, לשם קבלת הסכמתם וחתמתם על גבי הטופס (אם מדובר בהורים גרושים או פרודים, יש לקבל את הסכמת כל אחד מן ההורים). אם חל שינוי בתפקודו של התלמיד ו/או בהסכמת ההורים ליישום סוגי ההנגשות, על ההורים לפנות לצוות החינוכי.
  - בכיתה לחינוך מיוחד עבור תלמידים עם מוגבלות פיזית או בבתי ספר לחינוך מיוחד לתלמידים עם מוגבלויות פיזיות או בבתי ספר שבהם לומדים תלמידים עם מוגבלות שכלית קשה בכיתה לחינוך מיוחד, על מומחה תחום מוגבלויות פיזיות למלא טופס 2'א7 על שם הכיתה.
  - עבור בקשות של הורים להתאמות הנגשה מסוג טיולים אשר נדחו על ידי הוועדה הבית ספרית ניתן להגיש ערר על גבי טופס ערר (טופס 9) בתוך 14 יום ממועד קבלת ההחלטה לממונה - ועדת ההנגשה הפועלת במחוז.
  - ההחלטה בערר תינתן בכתב בתוך 30 ימים מיום קבלת הערר במחוז. החלטת ועדת הערר הנה סופית.
- הליך בקשה להתאמות נגישות לתלמיד לשם השתתפות במסע לפולין הטיפול בבקשות לליווי תלמיד במסע לפולין או לתקצוב אוטובוס מונגש במסע לפולין יסתיים 60 יום לפני תאריך הטיסה למסע.

4. תלמידים הזקוקים לסייע של חיית שירות (כלב):

- במערכת החינוך, בשלב זה, יש אישור לחיית שירות מסוג כלב שירות בלבד.
- הגדרה: כלב שירות הוא כלב אשר אולף באופן פרטני על מנת לסייע לאדם עם מוגבלות, לרבות כלב נחייה, כהגדרתו בחוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג – 1993, או כלב אשר אולף לפעולות סיוע יום-יומיות פשוטות.
- תלמיד בגיל תשע שנים ומעלה עם תפקוד קוגניטיבי בתחום הנורמה שלו מוגבלות פיזית.
  - אין בכניסתו של הכלב כדי להוות סכנה בריאותית, רגשית או לפגוע בתנאי התברואה החיוניים. אם מתקיים אחד מהאמור, לא תותר כניסת כלב השירות למוסד החינוכי.
  - אם הפנייה היא עבור תלמיד בגילאים שמונה עד תשע, יש לקיים ועדת חריגים שתכלול את מנהל בית הספר, מחנך הכיתה, מדריך מחוזי לנגישות ונציג מקצועי מטעם הגורם המאלף.
  - לא תותר כניסה למוסד החינוכי של כלב שאינו מאומן לעשות את צרכיו בזמנים מסוימים ובמקומות מסוימים.
  - מוסד החינוך אינו אחראי לדאוג לרווחתה של חיית השירות בזמן שהותה במוסד החינוכי.
  - ניקיון צרכיו של הכלב אמור להיות באחריות בעל הכלב. אם התלמיד אינו יכול לבצע זאת, יש למנות מתנדבים מבית הספר שיסייעו בניקיון צרכיו הכלב.
  - בעל הכלב חייב לעמוד בכל התנאים המוזכרים בחוזר מנכ"ל "בעלי חיים במוסד החינוכי" של המינהל ההתיישבותי. במידע נוסף ניתן לפנות למינהל ההתיישבותי לפיקוח על החקלאות.

● לתשומת ליבכם ההורים:

- **התאמות ההנגשה הינן ציוד בהשאלה.** אם הצוות של המסגרת החינוכית יקבע שהתאמות הנגישות אינן נותנות את המענה הנדרש לצורכי נגישות התלמיד, או שהתלמיד אינו זקוק לאמצעי ההנגשה שאושרו לו, יימסר הציוד (ככול שהייתה השתתפות על ידי משרד החינוך) למתי"א או מתי"א המתמחה בלקוי ראייה ובעיוורים או למרכז הטיפולי – חינוכי מחוזי לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים, זאת לשם שימוש תלמידים אחרים או לשם השאלה זמנית לתלמידים אחרים. הטכנולוגיה ניתנת על מנת לשמש ככלי מסייע עבור התלמיד.
- הטכנולוגיה אינה אמצעי פנאי ולכן לא ניתן להוריד עליה אפליקציות נוספות, ללא אישור הצוות.
- תישקל לקיחת הציוד הטכנולוגי לבית התלמיד רק לאחר בניית תוכנית הטמעה ותקופת התנסות במסגרת החינוכית. ההחלטה על לקיחה של הציוד הטכנולוגי לבית התלמיד תעשה על בסיס שיקול הדעת של הצוות החינוכי והטיפולי ולאחר שיח עם ההורים בנושא.
- באחריות ההורים לדאוג שהתלמיד יגיע עם ההתאמות למסגרת החינוכית מדי יום ביומו.
- אם הצוות החינוכי מתרשם כי בבית ייעשה או נעשה שימוש בלתי ראוי בהתאמות, או אם התלמיד אינו מביא את הטכנולוגיה עמו באופן שוטף - רשאי הצוות לקבוע שההתאמות הטכנולוגיות שנרכשו עבור התלמיד יועמדו לצורכי התלמיד במסגרת החינוכית בלבד והתלמיד לא יורשה לקחת אותן עמו לביתו.
- הציוד הינו אישי, לפיכך חל איסור למכור או להשאיל, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, את המכשיר לשום גורם אחר.
- על ההורה לדווח באופן מידי למסגרת החינוכית ולבעלות על כל אירוע של נזק למכשיר, וזאת בהתאם לתנאי הביטוח. על מנהל המוסד החינוכי לדווח על כך לרשות ולרכז הנגישות במתי"א באופן מידי.
- כאשר תלמיד מסיים את לימודיו במוסד החינוך בגיל 18 או בגיל 21 והציוד אינו משמש אותו עוד למטרה לשמה ניתן לו, יוחזר הציוד למתי"א או למתי"א המתמחה בלקוי ראייה ובעיוורים.
- כאשר תלמיד עוזב את הארץ עם משפחתו הציוד יוחזר למתי"א או למתי"א המתמחה ללקויי ראייה ועיוורים או למרכז הטיפולי-חינוכי מחוזי לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים.
- תלמיד שלומד בחינוך ביתי אינו זכאי להנגשה.

טיפול בבקשה להתאמות הנגשה פרטנית להורה

חובת הנגשת המוסד החינוכי והשירות הניתן בהם חלה גם עבור הורה עם מוגבלות שהוא הורה לתלמיד במערכת החינוך בכל הנוגע להשתתפות ההורה בפעילויות ילדו שהוא תלמיד המוסד החינוכי.

- **הנגשה להורה עם מוגבלות פיזית:** ההורה זכאי להנגשת דרכי הגישה אל המסגרת החינוכית ובתוכה. על הורה עם מוגבלות המבקש התאמות נגישות פיזיות למלא את טופס הבקשה (טופס 1) בצירוף המסמכים הנדרשים ולהגיש לרשות המקומית או הבעלות שבה לומד התלמיד.
- **הנגשה להורה עם מוגבלות בראייה:** ההורה זכאי להנגשת דרכי הגישה במסגרת החינוכית ולליווי מהחניה אל היעד הנדרש. על המסגרת החינוכית לדאוג לזימון לאספות הורים באופן הנגיש להורה. על מחנך הכיתה לדאוג שמידע חזותי שנמסר לכלל הורי הכיתה יימסר להורה עם מוגבלות בראייה באמצעים שמיעתיים.
- **הנגשה להורה עם מוגבלות בשמיעה:** הורה עם מוגבלות בשמיעה זכאי לקבל תרגום לשפת סימנים (באחריות הרשות). על המסגרת החינוכית לדאוג לזימון הורים לאספות הורים ולפעילויות המתקיימות במסגרת החינוכית ועל ידה, באופן הנגיש להורים.
- **הנגשה להורה עם מוגבלות קוגניטיבית:** המסגרת החינוכית תזמן הורים לאספות הורים בשפה הנגישה להורה. טפסים ומידע הנשלחים להורים עם מוגבלות קוגניטיבית יש להנגיש בהתאם.

